

Beste Leden

Waar sommige telers al hebben geoogst, wachten andere nog op het juiste tijdstip. Succes daarmee. Desondanks is het al wel weer tijd na te denken over het seizoen 2023-2024. In deze nieuwsbrief daarom o.a. technische informatie over de start van de nieuwe teelt en een nieuwe teler aan het woord over zijn ervaringen.

Uitzaai koolzaad 2024

Het winterkoolzaad voor komend seizoen dient vóór half september gezaaid te worden. De teelt past dus bijvoorbeeld goed na de oogst van granen. Houd daarbij een vruchtwisseling van minstens drie jaar aan. Op tijd gezaaid koolzaad kan dan voor de winter nog een stevige rozet en wortel ontwikkelen en levert over het algemeen hogere opbrengsten.

Koolzaad moet niet te diep gezaaid worden, 1 tot 1,5 cm met een dichtheid van ca. 50 tot 80 planten per m². Zorg daarbij voor een mooi vlak verkruid zaai-bed. Bij een grove ligging van het zaai-bed is rollen na het zaaien aan te bevelen.

Op de wat zwaardere vochtiger grond is het strooien van slakkenkorrels aan te raden.

Bij voldoende beschikbaarheid neemt een koolzaadgewas bij een normale ontwikkeling tot aan de winter circa 60 kg N op. Een opstartbemesting met ca. 45 N in de vorm van een zwavelhoudende kunstmest heeft een gunstig effect op de beginontwikkeling.

Ook de onkruidbestrijding begint direct na de zaai.

Het advies is om, ook onder droge omstandigheden, direct na zaai een bodemherbicide toe te passen; Butisan of Springbok + Centium.

Vroeg zaaien kan wel leiden tot een flinke herfstontwikkeling zeker met wat hogere herfsttemperaturen. Het inzetten van een groeiregulator (Caramba, of tebuconazool houdende middelen) kan dan verstandig zijn.

Het groeipunt blijft dan laag bij de grond en vermindert de kans op uitwintering.

Wacht daarbij niet tot de planten het veld dicht hebben, maar spuit al vanaf het 8 bladstadium. Zo gaat het gewas gezond de winter in.

Koolzaad in Noordwest Friesland

Afgelopen seizoen was het voor het eerst in een heel aantal jaren dat er weer eens koolzaad op het Bildt, Noordwest Friesland stond. In de transitie naar een ander type bouwplan en een biologische bedrijfsvoering en overname van het bedrijf was ik uitgekomen bij koolzaad om de structuur van onze tamelijk zware kleigrond te verbeteren. Daarnaast sprak het verhaal van spijsoolie en een regionale keten mij aan. We kwamen uit op ca. 8 ha waar we ruimte voor hadden.

Ik had al wel besloten, op basis van veel gelees op Engelse boerenfora, dat ik de teelt wel iets anders aan wilde pakken dan gebruikelijk. Ik had namelijk gelezen van biologische en gangbare telers in Engeland en Frankrijk die bepaalde vlinderbloemigen gebruikten voor onkruid- en plaagbeheersing. Daar was daar inmiddels al zoveel ervaring mee opgedaan, dat ik het ook wel aandurfde om dat te proberen.

Alexandrijnse klaver, zomerwikken, fenegriek en boekweit worden veel gebruikt. Om toch een klein beetje aan de kant van voorzichtigheid te blijven, besloten om geen boekweit en zomerwikken te gebruiken (voor het geval het toch de vorst zou overleven en te hoog zou opgroeien). Fenegriek wordt met name gebruikt omdat de

koolzaadaardvlo niet van de geur houdt, maar gezien ik de druk daarvan verwaarloosbaar achtte, ook besloten dit erbuiten te houden. Alexandrijnse klaver werd het dus.

Na 30 kuub rundveedrijfmest per ha, eerst de tarwestoppel losgetrokken met een triltandcultivator, vervolgens met kopeg en zaaimachine de Alexandrijnse klaver op 10 cm rijafstand gezaaid en daarna met een lichte trekker op dubbellucht op 20 cm rijafstand het koolzaad gezaaid. Vervolgens nog met een cambridgerol gerold. Op 16 augustus zat het allemaal in de grond. Met 3 kg zaai zaad per hectare kwamen we niet helemaal uit, dus effectief hebben we 7 ha koolzaad geteeld.

20 mm regen er de volgende dag op en de Alexandrijnse klaver groeide als kool. Wat later dan de klaverplantjes kwam ook de koolzaad goed tot ontwikkeling. Binnen een maand was alles een deken van lichtgroen, met op 20 cm donkergroene streepjes van de koolzaadplantjes.

In de winter was het gewas logischerwijs vrij rustig, en met de vorst zakte de klaver in en vormde een mooie laag onder het koolzaad. Op 15 februari met een lichte trekker 400 kg KAS 27 erop gestrooid, waarbij er geen grond aan de banden bleef plakken vanwege de dode laag van klaver. Toen niks meer gedaan tot 20 juli om te dorsen. Het was nog wel wat matig weer, maar een betere dag kwam er niet. We waren eerst nog een beetje bang voor de paar melkdistels en de enkele klaverplantjes die het overleefd hadden, maar uiteindelijk is het allemaal goed gegaan. Niet de beste opbrengst ooit, maar ook gezien het koude en droge voorjaar, zijn we in de basis tevreden. En de waardering van burens en voorbijgangers telt natuurlijk ook mee.

Cijfers:

Ras: LG Ambassador

Opbrengst: 3,9 ton per ha

Oliegehalte : 47,3 % en 47,5 %

Verontreiniging: 0,8 % en 1 %

Vochtgehalte: 9,2 % en 10,6 %

20 kg Alexandrijnse klaver per ha (83 euro per ha)

Johan Dankert
Sint Annaparochie

Ledenvergadering 2023

In de ledenvergadering van 24 juni j.l. is Herbert Hofmeijer benoemd als bestuurslid. Ook hebben zich inmiddels 3 leden gemeld om een bestuursfunctie te vervullen. We komen daar in de volgende ledenvergadering op terug. Een hele mooie ontwikkeling.

Daarnaast is de hectare vergoeding voor oogst 2023 weer vastgesteld €200/ha. Deze wordt uitbetaald in augustus 2023. De hectare vergoeding wordt uitbetaald aan iedereen die al minimaal 3 jaar bij Colzaco koolzaad heeft geleverd.

Iedereen een mooi vervolg van de zomervakantie gewenst en succes met het oogsten en met de nieuwe uitzaai

Met vriendelijke groet,
Bestuur en medewerkers Colzaco UA en BV
